

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

נקודות למחשבה
והתעמקות בענייני
פרשת וארא
תשפ"א

 www.rachlin.org.il

**להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'
02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.**

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת וארא תשפ"א – תהליכי ההתגלות האלוקית

שבוע טוב! ערב טוב, חיים טובים!

אנחנו כאן בפרשת השבוע "וארא" תשפ"א – פרשה מאוד רצינית.

אנחנו רואים כאן תהליך, בפרשיות האלו של ספר שמות, של ההתגלות ההדרגתית של ה' יתברך למשה ואהרון, לזקנים, לעם ישראל ולפרעה ולמצרים ולעולם כולו.

היה זמן של הסתר פנים קשה מאוד, זה עצם גלות מצרים – משועבדים לקליפה, לפרעה. פרעה, אומר האר"י הקדוש: לשון 'עורף'. זו קליפה שיונקת מהעורף, כנגד ה'דעת' של זעיר אנפין – שזה בחינת הזוא"ו של שם י"הו"ה. בגלל פגם הברית, משמה יִנְק וגרם לשפיכות דמים של עם ישראל וכל הצרות במצרים – שכמו שאמרנו בפרשיות קודמות, זה בא לתקן את הפגם שפגם אדם הראשון, ק"ל שנה שפרש מאשתו. וכל העבודה "בְּחֶמֶר וּבְלִבָּיִם", זה עניין של העלאת הניצוצות שנעשקו על ידי הסטרא אחרא, על ידי הפגם של אדם הראשון.

עכשיו מגיע זמן של רד"ו שנה שהם צריכים לצאת ממצרים. והקליפה, שזה פרעה – שטוב לו ביניקה הזו שהוא יונק מהקדושה – לא רוצה שעם ישראל יצא ממצרים, כי אז כל החיות שיש לו על ידי היניקה הזו שהוא יונק מהקדושה תסתלק ממנו – כמו שידוע שעם ישראל וארץ ישראל, ה' יתברך הוא המנהיג אותנו, ולשבעים אומות יש שר ממונה, יש מלאך ממונה על כל אומה. מה קורה כשיהודי בחוץ לארץ ומגיע לו שפע קדוש? אז השפע הקדוש הזה יורד דרך השר הממונה – הוא לוקח את העיקר ונותן ליהודי רק תמצית, אז יש להם שפע גדול. ולכן, פרעה – היה לו שפע גדול מזה שכל נשמות ישראל היו אצלו עשוקות. הוא בהחלט לא רצה 'לוותר על התענוג', כמו שאומרים. זה לא רק היה עניין גשמי של לשעבד אותם שיהיו עבדים שלו מבחינה חומרית, אלא עבדים מבחינה רוחנית.

עם ישראל עוד לא קיבלו את התורה, היו משועבדים על ידי כישוף. כתוב במדרשים שהיו עשרה שערים למצרים, ובכל שער ושער, חקקו שם צורה של חיה, נניח כלב או חמור, לא משנה, והחיה הזו היתה מצוירת על ידי כישוף. ואם מישהו היה רוצה לברוח, גם באמצע היום גם באמצע הלילה, מאותו שער – אז הכלב הזה, שהיה מכושף, היה מתחיל לנבוח. ואז כל הכלבים במצרים היו נובחים,

והיו יודעים שבדלת הזו, בשער הזה של הכלב, מישהו בורח, והיו תופסים אותו. לכן מעולם לא הצליח אף אחד לברוח ממצרים, חוץ ממשה רבינו שברח למדין – שהוא ברח רק בסיעתא דשמיא מעל הטבע.

אם כן, מאז הגילוי בסנה וזה שמשה בא למצרים, פגש את אהרון, ניסו ללכת עם זקני ישראל לפרעה, זקני ישראל ברחו כי פחדו, אז רק משה ואהרון נכנסו, התחילו לבקש "שְׁלַח אֶת עַמִּי" – יש פה תהליך של ההתחלה של ההשגה שיש בורא עולם, שהוא לא נראה – אין לו גוף, אין לו דמות הגוף, הוא הבורא שברא את כל העולמות, מנהיג את כל העולמות, "ה' אחד ושמו אחד", ועם ישראל, זה העם שלו. ופרעה לא מכיר את שם יְהוָה, לא מכיר את שם ה' – מכיר שיש אלוקים, אבל לא שם יְהוָה. בודאי שלא מכיר בתפקידו של עם ישראל. לא רוצה להכיר. והיתה גזירה, ולכן היינו משועבדים במצרים. אבל פרעה והמצרים הוסיפו משל עצמם בסבל שהם גרמו לעם ישראל.

כמובן שזה גם כן היה, כמו שאמרנו בפעם הקודמת, זה גם כן משמיים. היתה להם אפשרות: או להעניש את ישראל בדיוק לפי החשבון או להוסיף. אה, הם הוסיפו? אז בגלל שהם הוסיפו, עכשיו ה' מתעלל בפרעה ומתעלל במצרים – להעניש אותם 'מידה כנגד מידה'.

בפרשה מדובר גם על שבע המכות הראשונות, ואנחנו רואים שמה 'מידה כנגד מידה': איך שהם שיעבדו את עם ישראל – ככה המכה הזו באה במיוחד לנקום בהם. ככה כתוב במפרשים. מי שמעוניין יסתכל שם בהרחבה, פלא פלאים כל מכה ומכה.

אנחנו אבל עוסקים בעניין של ההתגלות של ה' יתברך: מחושך מוחלט, שמצרים, זה הזמקום של המכשפים והזמקום של ההסתר פנים – ולא רק ההסתר פנים מצד הקדושה – גילוי פנים מצד הסטרא אחרא, שזה עוד יותר גרוע. מילא יש הסתר פנים מה' יתברך, אבל אין גילוי פנים מהסטרא אחרא. שמה היה מצב שהיה גילוי פנים – חרטומי מצרים היו עושים כל מיני כשפים, גם באחיזת עיניים אבל גם לא באחיזת עיניים, גם היו משתמשים בַּשָּׁדִים. וזה הכח של הסטרא אחרא – הוא לא כח אדיר, אבל הוא כח שנראה מעל הטבע, לעומת ההסתר פנים לגמרי בצד הקדושה.

אז היה כאן חוסר איזון: מצד אחד, היה גילוי של הסטרא אחרא וכוחות הטומאה וכל הכישופים שהם יכלו לעשות. ומצד שני, מצד הקדושה היה הסתר פנים מוחלט, ועם ישראל היה משועבד במצרים.

מרגע שמשה רבינו נשלח, מתחיל הגילוי פנים. אנחנו רואים בפרשה שעם ישראל לא שמעו למשה בגלל שהיו כבר, איך אומרים, 'שבורים' מהעבודה הקשה – היו שבורים, היו רצוצים, 'כבר לא היתה להם סבלנות', כמו שאומרים היום. כל כך המצב היה קשה, וכל כך התעללו בהם.

מכמה בחינות זה קצת מזכיר את העניין של השואה האחרונה הנוראה הזו – השיעבוד וההשפלה ולהפוך אותם לתת־אנוש. כמה לשונות יש במפרשים שממש גם המצרים וגם המצריות היו מואסים ביהודים, היו נגעלים מהם. לא מספיק שהם היו משועבדים ועושים את כל העבודות הקשות, גם היה להם רע לראות אותם בכלל. זה מזכיר את ההתעללות בשואה. אז זה היה הסתר פנים מאוד גדול.

ויש את התהליך של הגילוי פנים: שהגילוי פנים בדרך כלל לא יכול לבוא במכה אחת. אפילו במתן תורה, שה' יתברך עשה לנו הכנה – שלושה ימי פרישה, וכל מה שראינו וכל מה שעברנו במצרים, כל ההכנה הזו מאז שהגיע משה רבינו ועד מתן תורה – ובכל זאת, במתן תורה "פרחה נשמתנו", לא יכולנו לקבל את הגילוי העצום שהיה שם.

וגם אפילו אצל גדול הנביאים משה רבינו, כשה' יתברך התגלה אליו בפעם הראשונה ואמר לו: "משה משה", הוא דיבר אליו בקולו של עמרם אביו, כדי שלא יבהל. כמה קשה החושך, שלהיות

בחושך זה נורא, אבל לצאת לאור במכה אחת זה מסנוור, זה יכול להפוך את האדם לעיוור. אז ככה גם מבחינה רוחנית.

לכן יש תהליכים – קודם צריך להכין את משה רבינו לשליחות שלו עם כל מה שעבר עליו, אחר כך לצרף את אהרון, אחר כך לנסות לצרף את זקני ישראל – זה לא הלך. ואחר כך, להבדיל, להתחיל לעבוד על פרעה.

פרעה, מצד אחד הלב שלו סרב לקבל את נוכחותו של ה' יתברך, וסרב לקבל את מרותו ולשמוע בקולו ולשלוח את עם ישראל, לשחרר אותם. זה גם בגלל שה' הכביד את ליבו, אבל גם בגלל שהוא חשד שמשה רבינו, כל המכות האלה שהוא עושה, כל הניסים והנפלאות שהוא עושה – זה הכל על ידי כישוף. כמו שנאמר: "כל הפוסל במומו פוסל", כמו שכתוב בזוהר הקדוש שהתולעת שבתוך הצנון מר לה – אז היא חושבת שלכולם מר.

ככה פרעה הרשע – בגלל שהוא היה מכשף גדול, ובכל מצרים היו כשפים, "עשרה קבין כשפים ירדו לעולם, תשעה נטלה מצרים ואחד נטלו כל העולם כולו", לכן הוא היה בטוח שכל מה שעושה משה, זה הכל על ידי כישוף, וזה הכביד את ליבו.

למשל, מתי שמשה עשה את האות הראשון עם המטה שהפך לנחש, אז הוא הביא לא רק חרטומים, הוא הביא גם ילדים. גם ילדים עשו את אותו 'פנטו', כביכול. אבל אז הוא ראה שהמטה של אהרון אוכל את התנינים, את הנחשים של מצרים, ואפילו לא מתעבה, אפילו לא משמין מזה – בתור מטה הוא אוכל אותם, לא בתור נחש. אז הוא הבין שיש פה משהו לא בטבע, לא בכישוף, לא דבר רגיל. אבל היה לו מאוד קשה לקבל את זה.

הרי הוא עשה את עצמו אֶלֹק – שהוא ברא את עצמו, והוא ברא את היאור. לכן היה "יוצא הַמַּיְמָה", כל בוקר היה הולך בסתר, משקר לכל עמו כביכול אין לו צרכים, כמו בן אדם שצריך לנקבו – היה הולך לנילוס. דווקא לשם שלח ה' יתברך את משה, לתפוס אותו 'על חס'. וכתוב שמי שעושה עצמו אֶלֹק עושים בו שפטים. ובאמת ה' עשה שפטים בכל מצרים, וגם העניש אישית את פרעה ואת כל עמו.

אז היה צריך להוריד אותו מהשיגעון שלו שהוא אֶלֹק. והיה צריך שהוא יבין שיש ה' אחד ושמו אחד, שהוא מעל כל כוחות הטבע וכל האלילים וכל הקוסמים וכל הכישופים וכל הסיפורים. וזאת לא היתה מלאכה קלה. הוא היה צריך להשתכנע.

החרטומים היו צריכים לרדת מדרגתם. כתוב באמת בהתחלה "חרטומים" עם יו"ד, אחר כך זה "חרטום" בלי יו"ד. אומרים חכמינו: זה בגלל שהם ירדו מדרגתם, כבר לא היה להם כח. אחרי מכת כינים שהם הבינו שזו "אצבע אלוקים", שזה לא כישוף – כבר לא היה להם כח, זה 'גמר אותם'. אז אנחנו יודעים: כשזה עולה, זה יורד. כשזה יורד, זה עולה. ככה זה עם ישראל – כשעם ישראל עולה, אז גם הקדושה עולה והגילוי פנים עולה, והסטרא אחרא יורדת. זה ככה בכל ההיסטוריה של העולם.

בעניין הבחירה החופשית: לכל אדם יש בחירה חופשית. תמיד יש בחירה חופשית. גם לפרעה היתה בחירה חופשית, עד שה' החליט להכביד את ליבו כדי להרבות את אותותיו על פרעה, כדי שיקבלו את כל העונש שמגיע להם ויתכבד שמו יתברך. אבל זה דבר יוצא דופן, חד פעמי.

גם בגילוי פנים יש בחירה, גם אם ה' יתברך מדבר עם משה רבינו, יש למשה רבינו בחירה: האם הוא מוכן ללכת להיות הגואל או לא – שבוע היה צריך לדבר איתו. כמובן בסוף הוא נכנע וגם נענש, אבל היתה לו בחירה.

אז גם בגילוי פנים הכי גדול יש תמיד בחירה. וגם בהסתר פנים הכי גדול – גם יש בחירה. זאת אומרת, אנשים רחוקים מתורה ומצוות, מה שנקרא "תינוקות שנשבו", "תינוקות שנשבו בגויים" – אנחנו חידשנו את העניין 'תינוקות שנשבו בדעות כוזבות', אפילו אם לא נשבו בגויים אבל נשבו בדעות כוזבות, מעורבבות טוב ורע, שקר עם אמת, אמת עם שקר, תורה עם דברים שהם בכלל לא מהתורה, כמו שרוב בני הדור מעורבבים – גם להם יש בחירה.

גם בן אדם שהוא נולד לבד בגיונגל, יש לו בחירה, כי כל העולמות נבראו בשביל הבחירה החופשית. נכון שיש בחירה יותר קלה ויש בחירה פחות – תלוי בניסיון שהבן אדם עובר, תלוי מיהו, מה הנסיון שמעמידים אותו, מה שורש נשמתו, מה תפקידו. אז הניסיון מותאם אליו, ותמיד יש לו בחירה חופשית.

ובתוך כל בחירה יש עוד בחירה ועוד בחירה. והצדיקים מקפידים בניסיונות שלהם להשתדל שכל הקומה שלהם – מחשבה, דיבור ומעשה – הכל יהיה נקי לעבודתו יתברך לשם שמיים מאה אחוז לעמוד בניסיון כמו שצריך. לפעמים מצליחים יותר, לפעמים מצליחים פחות, אבל זו הכוונה. אז תמיד יש בחירה.

גם אנחנו עכשיו – "גאולה אחרונה כגאולה ראשונה" – אנחנו נמצאים בדור הזה בזמן של הסתר פנים, הסתר גדול, הכל נראה 'טבע'. גם במצרים הכל היה נראה כישוף, גם לפרעה גם לחרטומים. הם גם יכלו לעשות כל מיני פטנטים וקונצים, באופן מוגבל, אבל יכלו להתחלה עד מכת כינים. אז זה הסתר פנים, הסתר קשה.

היום יש הסתר פנים שאפילו אין גילוי פנים מצד הסטרא אחרא – אין שום גילוי פנים, לא מהקדושה ולא להבדיל מהסטרא אחרא. נראה שהכל 'טבע', הכל מדע. נניח, עכשיו יש 'מכת קורונה' – אז מייחסים את זה לטבע ורק פתרונות בטבע. צריך גם לעשות חשבון נפש, לעשות תשובה, להתפלל – לא רק פתרונות בטבע.

וזה מזכיר קצת את מכת צפרדע, שקודם היתה צפרדע אחת וכשהיכו אותה כי רצו להיפטר ממנה, היא התחלקה לאין-סוף צפרדעים. ה' ישמור, גם במכה הזו של הקורונה, זה מתחיל בווירוס אחד, ואחר כך מתחילות להיות לו וריאציות כאלה ועוד וריאציות או וריאנטים, מוטציות. זה מזכיר את העניין הזה שנלחמים ומתחילה ההתפרשות, כמו, ה' ירחם שלא יהיה, במכת צפרדע. וגם כן, זה נכנס בכל מקום, בכל מדינה, בכל העולם. שמה זה היה בעיקר במצרים, עכשיו זה בכל העולם.

אז ודאי שצריך לעשות השתדלות ותרופות וחיסונים וכל מה שאדם יכול לעשות – אבל צריך לדעת שזה משמיים, וצריך לעשות תשובה. עם ישראל, אנחנו צריכים לעשות תשובה, וכל העולם צריך לעשות תשובה על כל הדברים הלא טובים. כל אחד לפי דרגת הבחירה שלו צריך לעשות תשובה.

אז גם עכשיו בגאולה העתידה, גם כן, ממצב של הסתר פנים צריך להגיע למצב של גילוי פנים כשיתגלה המשיח במהרה ברחמים. ואז תהיה בחירה לאנשים: להאמין שזה משיח, לא להאמין שזה משיח, ינסו לראות אם הוא מצליח או לא מצליח בשליחות שלו, מי איתו מי נגדו – ועד שבעזרת ה' יהיו לו גם כן אותות ומופתים. למרות שהרמב"ם אומר שלא צריך לצפות ולבקש ממנו, אנחנו על פי הפנימיות יודעים שיש מצב כזה, שבסופו של דבר יהיו אותות ומופתים כמו במצרים ויותר מזה. אבל זה תהליך. כל מכה במצרים היתה שבעה ימים. זאת אומרת שיש לכל דבר את הזמן שלו. זה תהליך. זה לא כמו שאומרים היום: 'מכה אחת וגמרנו'.

אז גם בתהליך של הגאולה – "קמעא קמעא". "גאולתן של ישראל קמעא קמעא" כ"איילת השחר", לאט לאט הולכת ומאירה. ולפעמים זה נראה: וואו, אנשים מתיאשים מהגאולה. אבל זה ממשך, זה ממשך. ה' יתברך צריך לחזק את לבות בני ישראל, לחזק אותנו בביטחון בו, בביטול, במידות טובות, באמונה, בתורה, בקיום המצוות, לקדש אותנו ולעזור לנו לעלות, להתחזק יותר ולהתחזק יותר ולהתחזק יותר – עד שבעזרת ה' בבוא היום, במהרה, אף אחד לא יודע מתי ואיך ומי, יתגלה

המשיח האמיתי ויתחיל את התהליך של הגאולה – שהוא גם הדרגתי כמו שהיה אצל משה רבינו. הוא גם הדרגתי, וגם יש נסיונות: כן להאמין בו, לצאת נגדו, לפגוע בו חלילה – יש עניין כזה גם כן בכתובים.

צריך רחמי שמיים! אנחנו צריכים רחמי שמיים, עם ישראל צריך רחמי שמיים, וכל העולם כולו צריך רחמי שמיים, וודאי המשיח צריך רחמי שמיים. אם יהיה משיח אחד או שני משיחים – גם על זה יש מחלוקת. אבל זה לא משנה. התהליך הוא תהליך הדרגתי, ולכן צריך סבלנות, אמונה תמימה ופשוטה והרבה תפילה, הרבה דבקות באבא שבשמיים, הרבה דבקות, להמתיק את הדינים, לא לעשות מחלוקות ושנאת חנם והוצאת שם רע ולשון הרע ושנאה ותחרות, כל המידות הקשות – למתק אותם, למתק אותם כדי שהכל יעבור בקלות ובלי צרות, כי מי יש לו כח לצרות.

כמו שיש לידה קלה, ולא עלינו, יש לידה עם יסורים וקשיים, אז הגאולה היא משולה גם כן ללידה.

יהי רצון שתהיה לידה קלה!

שתהיה גאולה ברחמים במהרה!

לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק לעבודתו יתברך.

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א:

**מצד אחד האדם צריך להיות
דבוק בבורא יתברך - ככתוב:
"שיויתי ה' לנגדי תמיד".
ומאידך צריך להיות כל הזמן ער
פן היצר טומן לו פח - ככתוב:
"וחטאתי לנגדי תמיד".**

מתוך
'מפתח להכרת תכונות היצר
ותחבולותיו - נשמת המלכות'
www.rachlin.org.il

להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס'

02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.

